

**Protokół
z posiedzenia Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego
Rady Dialogu Społecznego
z dnia 12 września 2024 r.**

Miejsce posiedzenia: Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog”

Przewodniczący: Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ZRP

W posiedzeniu wzięli udział: członkowie Zespołu, zaproszeni goście i eksperci.

Przyjęto następujący porządek obrad:

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz niektórych innych ustaw – dyskusja z udziałem sekretarza RDS.
2. Wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, w szczególności wzmocnienie rokowań zbiorowych.” - temat w ramach prac Rady na 2024 r.- *ciąg dalszy dyskusji dotyczący ustalenia planu pracy w przedmiotowej sprawie.*
3. Grupa robocza ds. rozwoju dialogu społecznego – *omówienie kwestii decyzji dotyczącej dalszego funkcjonowania lub nie.*
4. Przegląd działania Trójstronnych Zespołów Branżowych - wypracowanie rekomendacji dla Prezydium Rady w sprawie.
5. Sprawy różne.

Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ZRP;

powitał uczestników posiedzenia i przedstawił porządek obrad. Następnie poinformował, że zgodnie z prośbą pana Jacka Męciny, KL, punkt 1 zostanie omówiony w dalszej kolejności.

Strony jednogłośnie zaakceptowały porządek obrad.

Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność”; zadał pytanie o kworum oraz spytał stronę rządową czy do zespołu zostanie skierowana kolejny członek po stronie rządowej, gdyż na dzień dzisiejszy jest tylko jeden członek.

Ad 2

Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ZRP; otworzył dyskusję dotyczącą tematu z pkt. 2 tj. Wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej, w szczególności wzmocnienie rokowań zbiorowych.” - tematu w ramach prac Rady na 2024 r.

Sławomir Adamczyk Ekspert, NSZZ „Solidarność”; powiedział, że proces implementacji przedmiotowej dyrektywy polega na zaproponowaniu przez Rząd projektów dwóch aktów prawnych, gdyż dyrektywa dotyczy nie tylko wynagrodzenia minimalnego, ale również promowania rokowań zbiorowych pracy. Powiedział, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przed wakacjami przedstawiło projekt ustawy o układach zbiorowych pracy i innych porozumieniach pracy oraz projekt o nowelizacji ustawy o wynagrodzeniu minimalnym i oba projekty mają na celu wdrożenie przedmiotowej dyrektywy.

Następnie przeprowadzono dyskusję dotyczącą tego, który zespół powinien być zespołem wiodącym w przedmiotowej kwestii.

Agata Oklińska, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego, MRPiPS; przedstawiła informacje nt. projektu ustawy o układach zbiorowych pracy i wskazała, że przedmiotowy projekt jest po uzgodnieniach międzyresortowych i po konsultacjach społecznych. Przypomniała, że do końca 2025 r. jest do przygotowania plan do wzmocnienia rokowań zbiorowych, określający jasny harmonogram i konkretne środki, mający na celu zwiększenie wskaźnika rokowań zbiorowych przy pełnym poszanowaniu autonomii partnerów społecznych. Przedstawiła propozycję, aby plan działania podlegał przeglądowi co 5 lat przez RDS, co wynika z dyrektywy. Przekazał informację, że plan działania i jego aktualizacje będą publikowane w biuletynie resortu i zgłaszane KE. Przypomniała, że w roku 2023 r. Ministerstwo pisało do partnerów społecznych z prośbą o informacje w jakim trybie partnerzy społeczni chcieliby, aby plan działania był przygotowywany oraz z prośbą o informacje w sprawie zgłaszania ewentualnych propozycji do planu działania. Powiedziała, że tylko 2 organizacje zgłosiły, że preferowałyby by plan działania był przygotowywany po konsultacji. Przekazała prośbę, by partnerzy społeczni przekazywali propozycje do planu działania.

Następnie strona związkowa poruszyła następujące kwestie:

- informacje, że przedmiotowy temat jest poruszany w ramach ZP ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, w zakresie mechanizmu kształtowania minimalnego wynagrodzenia oraz trybu negocjacji,
- prac w zakresie przedmiotowego tematu w ZP ds. prawa pracy i kwestii związanych z organem doradczym, którym miał by być RDS.

Ustalono, że strona rządowa wystąpi ponownie z pismem do organizacji z prośbą o zgłoszenie kierunków działania oraz z prośbą o zgłaszanie tematów do planu działania i na podstawie tego będą prowadzone dalsze dyskusje w zespole.

Ad 3

Przeprowadzono dyskusję dotyczącą dalszego funkcjonowania Grupy roboczej ds. rozwoju dialogu społecznego.

Ustalono, że Grupa robocza ds. rozwoju dialogu społecznego powinna kontynuować funkcjonowanie, gdyż stanowi platformę wymiany informacji i kontaktów oraz że będzie spotykać się w zależności od potrzeby.

Ad 1

Przeprowadzono dyskusję w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz niektórych innych ustaw.

Strona pracodawców poruszyła m.in. kwestie dotyczące:

- potrzeby wzmocnienia reprezentacji po stronie pracodawców, tak aby na 3 organizacje związkowe nie było więcej niż 3-4 organizacji pracodawców, co miałyby podnieść jakość dialogu,
- kryteriów ilościowych i jakościowych, w sprawie reprezentatywności w proponowanym projekcie oraz prośby do strony rządowej o wsparcie w przygotowaniu ostatecznego kształtu projektu,
- reprezentatywności ZRP.

Strona pracowników poruszyła m.in. kwestię:

- potrzeby uregulowania wielokrotnej przynależności danego pracodawcy do kilku organizacji pracodawców,
- równego podziału środków na stronę,
- składek afiliacyjnych.

Agata Oklińska, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego, MRPiPS; odnosząc się do kwestii składek i ustalania przychodu, powiedziała, że jest poparcie resortu w tej kwestii, zgodnie z propozycjami zgłaszanymi w czerwcu. Powiedziała, że w sprawie badania rzetelności, również jest poparcie, przy czym wskazała, że kwestie dotyczące pracy biegłego i stawek za jego wynagrodzenie to te kwestie są już uregulowane KPC, gdzie jest wskazanie, że to pracodawca pokrywa koszty pracy biegłego sądowego oraz wspomniała o rozporządzeniu, które określa, że w zależności od złożoności sprawy są określone stawki i zaznaczyła, że nie są one nadmiernie wysokie. Odniosła się do wydania rozporządzenia dotyczącego wzoru wniosku, zaznaczyła, że resort nie widzi konieczności regulacji w tej sprawie, ponieważ w drodze rozporządzenia określa się wzory

urzędowych formularzy, do wpisów w systemie elektronicznym. Odnosząc się do kwestii reprezentatywności ZRP, powiedziała, że Minister nie uważa za stosowne, aby jedna organizacja była wpisywana na stałe do ustawy, gdyż mogłoby to naruszać równość stron. Zaznaczyła, że być może w przypadku tej organizacji kryteria mogłyby być nieco inne niż w przypadku innych organizacji pracodawców, jednak, nadal powinna występować pewna weryfikacja, raz na 4 lata. Zwróciła uwagę na to, że równa ilość organizacji po obu stronach bardzo uprościłaby działanie Rady jak i prace w innych gremiach poza Radą.

Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ZRP; odniósł się do reprezentatywności ZRP i powiedział, że w 1989 r. na 800 tys. firm, 600 tys. stanowiły zakłady rzemieślnicze. Podkreślił, że na tamten czas ZRP było jedyną organizacją gospodarczą. Powiedział, że 25 lat temu ZRP miało 200 tys. uczniów, a dziś jest ich 65 tys., co powiązał z negatywnym nastawieniem do tej gałęzi, przez co polska gospodarka poniosła wielkie straty. Przypomniął, że stworzono licea profilowane, natomiast kształcenie zawodowe nigdy nie zostało odbudowane. Nakreślił stan polskiego rzemieślnika i przedsiębiorcy, którzy skupiają się obecnie na ograniczeniu kosztów, na predykcji, tj. przewidywaniu przyszłości. Powiedział o talentach, które rodzą się w mikroprzedsiębiorstwach, firmach rodzinnych. Podkreślił, że polski rzemieślnik charakteryzuje się: kwalifikacjami, jakością i niekonwencjonalnymi umiejętnościami. Wskazał uwagę na szybkie zmiany na rynku pracy, w tym na sztuczną inteligencję i robotyzację. Wskazał na potrzebę odbudowy rzemiosła w Polsce, mówiąc, że w przeszłości Polska była potęgą w tym zakresie. Zaznaczył, że ZRP nie oczekuje lepszego traktowania. Powiedział, że ZRP zabiega, aby spełniać kryteria reprezentatywności. Zaznaczył, że ważne jest prowadzenie dalszego dialogu w tych kwestiach. Podniósł kwestię problemu pojawiania się kolejnych organizacji pracodawców. Zaznaczył, że patrząc na dzisiejszy rynek pracy, może dojść do tego, że wiele firm zakończy swoją działalność. Wyraził obawę, aby rzemiosło nie uległo podobnej marginalizacji, jak edukacja zawodowa w Polsce. Powiedział, że ZRP nie chce być traktowane bardzo priorytetowo, jednak wskazał, że reprezentuje organizację, która była w RDS od samego początku, jest i nadal pragnie służyć pomocą i uczestniczyć w dialogu.

Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność”; zaznaczył, że strona związkowa nie otrzymała odpowiedzi na swoje stanowisko.

Ustalono, że strony przedstawią swoje propozycje w przedmiotowej kwestii oraz że dyskusja w przedmiotowym temacie nadal będzie prowadzona, aby wypracować rekomendacje dla Prezydium.

Ad 4

Agata Oklińska, Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego, MRPiPS; przedstawiła informacje dotyczące działania Trójstronnych Zespołów Branżowych. Przedstawiła podstawę prawną dotyczącą powoływania i funkcjonowania Trójstronnych Zespołów Branżowych i podkreśliła, że są to oddzielne ciała, funkcjonujące i prowadzące branżowy dialog społeczny, niezależnie od Rady Dialogu Społecznego. Przedstawiła informacje dotyczące częstotliwości spotykania się zespołów branżowych.

Strona pracodawców zwróciła uwagę na TZB podając przykład TZB ds. budownictwa:

- zwróciła uwagę, że TZB zajmują się wąskimi dziedzinami,
- posiadają często przestarzałe regulaminy, które należałoby uaktualnić,
- dochodzi do częstego braku zwoływania posiedzeń, w związku z np. zmianami personalnymi,
- zwróciła uwagę, na to, że często organizacje lokalne, jak również poszczególni członkowie zwracają się z wnioskami, że chcieliby poruszyć konkretne propozycje i problemy na TZB.

Strona pracowników:

- poparła wypowiedz przedstawicieli strony pracodawców,
- podkreśliła kwestię braku zwoływania posiedzeń TZB, bardzo często w związku z działaniem strony rządowej,
- poprosiła stronę rządową, aby poszczególni Ministrowie zostali uczuleni na wagę poszczególnych TZB, w tym TZB ds. kolejnictwa czy górnictwa,
- wskazała na to, że strona związkowa wystosowywała w niektórych przypadkach kilkanaście wniosków o zwoływanie Zespołów,
- zwróciła uwagę na brak spotkania się niektórych zespołów branżowych od kilku lat, niezależnie od tego kto reprezentował stronę rządową oraz na brak spotkania się zespołu ds. Kultury i Mediów.

Jan Klimek, Przewodniczący Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego, ZRP; podziękował za obecność na posiedzeniu oraz za kulturę dialogu na nim. Wobec wyczerpania porządku obrad zamknął posiedzenie.

Jan Klimek

/ - /

Przewodniczący Zespołu problemowego
ds. rozwoju dialogu społecznego

Sporządziła

Paulina Knapik

/ - /

Biuro Rady Dialogu Społecznego